

Toimitukselta

Syyskuussa sata vuotta sitten...

...Venäjän väliaikainen hallitus vapautti virastaan autonomisen ruhtinaskunnan niskurointiin tuskastuneen Suomen kenraalikuvernööri Stahovitšin ja siirsi keisarille kuuluneita valtaoikeuksia Suomen senaatille. Puolueet kampanjoivat lokakuun eduskuntavaalien alla, elintarviketulojen puolesta perunan käyttö eläinrehuna kiellettiin, ja elokuussa alkanut lavantautiepidemia riehui edelleen Helsingissä.

Aikakauskirjan 33. vuosikerran syys–lokakuun numero 9/1917 sisälsi neljä artikkelia, joista kaksi oli muistikirjoituksia – Suomen Lääkäriliiton ensimmäisen puheenjohtajan Max Oker-Blomin sekä Werner Lindmanin, joka oli ”Duodecim-seuran perustajista se, joka antoi seuralle sen nykyään oudolta tuntuvalta nimeltä”. Nekrologien lisäksi lehdessä julkaistiin Einar Anttisen 35-sivuinen alkuperäistutkimus ”Mielisairaalaan ottamisesta mielentilantutkimista varten” ja Ernst Thermanin 23-sivuinen artikkeli ”Kriminaalipotilaiden säilyttämisestä mielisairaaloissa”. Aikakauskirja näyttää siis julkaisseen jo sata vuotta sitten teemanumeroita!

Sittemmin kirjoitusten pituus on lyhentynyt, ja esimerkiksi tässä numerossa ilmestyvä alueellinen kipuoireyhtymää CRPS:ää käsittelevä katsausartikkeli tiivistää CRPS:n diagnostiikan ja hoidon kattavasti kahdeksaan sivuun. Kivun lisäksi CRPS:ssä esiintyy sensorisia, motorisia ja autonomisia oireita ja löydöksiä. Sympaattisen hermoston osallisuuden CRPS:ään kuvasi ensi kertaa ranskalainen kirurgi René Leriche ensimmäisen maailmansodan aikana. Hän suoritti menestyksellä periarteriaalisen sympatektomian potilaalle, jolla oli yläraajan krooninen kiputila kainalon amputaation jäljiltä. Potilaan kipuoireet hävisivät täysin muutamassa viikossa. Kuten Hagelbergin ja Haanpään katsauksesta ilmenee, sympatikussalpaus on edelleen, muihin hoitomuotoihin yhdistettynä, toimiva hoito yläraajan CRPS-oireisiin.

Mitä muuta lääketieteessä tapahtui sata vuotta sitten? ”Kirjoituksia lääketieteen ja lääkärintoiminnan aloilta” voi lukea Duodecimin vanhoista numeroista, jotka löytyvät ensimmäisestä, vuonna 1885 ilmestyneestä vuosikerrasta lähtien osoitteessa duodecimlehti.fi.

MINNA ILMAKUNNAS
toimitussihteeri

Tätä numeroa tekemässä

Yleislääketieteen erikoislääkäri, LT **RISTO RAIVIO** toimii ylilääkärinä ja yksikön johtajana Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymän perusterveydenhuollon yksikössä. Hän on työskennellyt aiemmin omalääkärinä terveyskeskuksessa sekä erilaisissa johtamis- ja kehittämissä tehtävissä. Raivio on tutkinut hoidon jatkuvuutta perusterveydenhuollossa ja väitellyt aiheesta elokuussa 2016 Tampereen yliopistossa. Iloa hänelle tuovat perhe, monipuolinen työ, luonnossa liikkuminen, jalkapallo ja matkustaminen.

REIJA VÄSTRİK on radiologian erikoislääkäri, joka työskentelee toimenpideradiologina HUS-Kuvantamisessa. Tässä numerossa on hänen ja kardiologisen kuvantamistyöryhmän artikkeli rintakipu-TT:stä ja sen käyttöönnotosta Meilahden sairaalassa. Kardiologisen kuvantamisen ohella hänen mielenkiintonsa kohdistuu erityisesti onkologisiin ja onkiovaskulaarisiin toimenpiteisiin sekä niiden kuvantamiseen.

TIMO ATULA on korva-, nenä- ja kurkkutautien erikoislääkäri ja dosentti, joka toimii HYKS:ssä erikoislääkärinä alansa niin sanotussa tuumoritiimissä. Kliininen työ ja tutkimus liittyvät siten ensisijaisesti pään ja kaulan alueen kasvainten hoitoon. Kustannus Oy Duodecimissa hän toimii Lääkärin tietokantojen korva-, nenä- ja kurkkutautien asiantuntijana. Myös vapaa-aikana kaikenlainen käsillä tekeminen tuo hänelle nautintoa ulkoilun ja luonnossa liikkumisen lisäksi.

